

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1763
Toplantı Tarihi/Sayısı : 2.7.2024/48
Karar Numarası : 2024/540
Başvuran : İ. Y.
Başvuran Vekili : -
Adres :
Muhatap Kurum/Kişi : Sakarya 2 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres :

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın görüntülü görüşme gerçekleştirme ve televizyon seyretme hususunda Sakarya 1 No.lu L Tipi Ceza İnfaz Kurumunda bulunan mahpuslara nazaran kendilerine ayrımcı muamelede bulunduğu iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. Sakarya 2 No.lu L Tipi Ceza İnfaz Kurumunda bulunduğunu, Sakarya 1 No.lu L Tipi Ceza İnfaz Kurumunda ziyaretçi ile görüşme gerçekleştiren mahpusların haftalık 30 dakika, ziyaretçi ile görüşme gerçekleştirmeyen mahpusların haftalık 60 dakika görüntülü görüşme hakkından yararlanabildiğini ve koşullarında 8 adet televizyon bulunduğunu, kendilerinin ise görüntülü görüşme uygulamasından yararlanamadığı ve 30 kişi aynı televizyon ile tek kanal izleyebildiklerini, bu durumun ayrımcılık yasağı ve eşitlik ilkesine aykırılık teşkil ettiğini iddia etmektedir.

3. Muhatap Sakarya 2 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Kurumun 23/5/2022 tarihinde hizmete açıldığı, o tarihten beri yalnızca ankesörlü telefon ile görüş yaptırıldığı, mevzuata uygun olarak Kurumda barındırılmakta olan mahpusların haftalık telefon görüşmelerinin 10 dakika olarak yaptırıldığı,

b. Oda ve koşulların 24 kişi kapasiteli olduğu koğu içerisinde 8 ayrı odada 3 er kişi barındırıldığı, ayrıca odalarda 3 adet ranza, yatak ve giysi dolabı bulunduğundan televizyon için yeterli alan bulunmadığı, ortak alanlarda 82 ekran televizyon bulunduğ ve mahpusların TV yayınlarını rahatlıkla izleyebildiği belirtilmiştir.

4. Başvuran tarafından Sakarya Cumhuriyet Başsavcılığı Muhabere Bürosu aracılığıyla Kurumumuza iletilen 25/10/2023 tarihli ve 2023/7482 sayılı yazıda, Kurumumuza yapmış olduğu başvurudan vazgeçtiği beyan edilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "*Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı*" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili bölümü şöyledir:

"Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. Tıbbi zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbi deneylere tabi tutulamaz. Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz. (...)"

6. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "*Kurumun görevleri*" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi şöyledir:

"Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek."

7. 6701 sayılı Kanun'un 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında; özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Karar türleri*" başlıklı 65'inci maddesi şöyledir:

"(1) Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir."

9. Mezkûr Yönetmelik'in "*Karar verilmesine yer olmadığına dair karar*" başlıklı 73'üncü maddesi şöyledir:

"(1) Kurum; a) Başvurucunun başvurusundan vazgeçmesi, b) Başvurucu gerçek kişi ise ölümü veya tüzel kişi ise tüzel kişiliğinin sona ermesi, c) İnceleme ve araştırma devam ederken başvuru konusu hakkında dava açılması, üzerine inceleme ve araştırmasını sonlandırması hâlinde karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda; başvuranın iddiaları, konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

11. Başvuran görüntülü görüşme gerçekleştirme ve televizyon seyretme hususunda Sakarya 1 No.lu L Tipi Ceza İnfaz Kurumunda bulunan mahpuslara nazaran kendilerine ayrımcı muamelede bulunulduğunu iddia etmiştir. Ancak başvurunun esas incelemesi esnasında, yeni bir dilekçe ile başvurusundan vazgeçtiğini beyan etmiştir.

12. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Karar verilmesine yer olmadığına dair karar*" başlıklı 73'üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre; "*Kurum; başvurucunun başvurusundan vazgeçmesi hâlinde (...)* karar

verilmesine yer olmadığına dair karar verir.” Mezkur hüküm uyarınca, başvuru hakkında karar verilmesine yer olmadığı kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

2/7/2024 tarihinde, Saffet BALIN'ın karşı oyuyla OY ÇOKLUĞUYLA, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye

e-imzalıdır

Ünal SADE
Üye

Ek: 2024/540 İ. Y. Kararı Saffet BALIN Karşı Oyu (1 Sayfa)

16.07.2024

KARŞI OY GEREKÇESİ

Karar Adı : İ. Y.
Karar Numarası : 2024/540

6701 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinin birinci fıkrası "*Kurum, başvuruları ve resen yaptığı incelemeleri başvuru ve resen inceleme kararı tarihinden itibaren en geç üç ay içinde sonuçlandırır. Bu süre, Başkan tarafından bir defaya mahsus olmak üzere en fazla üç ay uzatılabilir.*" hükmünü haizdir. İlgili hüküm uyarınca başvuruların incelenmesi ve karara bağlanması için belirlenen sürenin azami olarak altı ay olduğu açıktır.

Somut başvuruda, yukarıda yer verilen normatif düzenlemedeki azami süreye uyulmadığı görülmektedir. Kurumumuzun insan kaynağı ile beraber değerlendirildiğinde mevcut durumdaki olağan dışı gecikmelerin makul görülebilmesi mümkün değildir. Kaldı ki aynı dönemde Kurumun insan kaynağının "tali" olarak değerlendirilebilecek faaliyetlere kanalize edildiği görülmektedir. Bu durum Kurumun insan kaynağının etkili ve verimli olarak kullanılamaması ve iş akış takiplerinin düzenli olarak yapılamamasının olağan sonucudur.

Mücbir sebepler hariç olmak üzere başvuruların öngörülen yasal sürede sunulmamasında sorumluluğu olan personel hakkında gerekli tahkikatın da yapılması gerektiği şerhiyle birlikte yukarıda sıralanan gerekçelerle sayın çoğunluğun görüşüne iştirak edilememiştir.

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.